

La Comédiathèque

KARANTINA

Jean-Pierre Martinez

comediatheque.net

**Bu metin ücretsiz olarak okumaya sunulmuştur.
Herhangi bir halka açık kullanım, profesyonel veya amatör (ücretsiz dahi olsa)
için, yazar Jean-Pierre Martinez'den izin almanız gerekmektedir :**
<https://comediatheque.net>

Karantina

Jean-Pierre Martinez

Birbirini tanımayan dört kişi, istemeden de olsa bir karantinaya alınır ve buranın eski, kullanılmayan bir tiyatro olduğu ortaya çıkar. Hayali bir camın arkasında, bazı insanlar (seyirciler) onları izler. Hasta oldukları varsayılan bu kişiler, kendi aralarında sorgulamalara başlar: Hangi virüse maruz kalmış olabilirler? Onları tam olarak ne bekliyor? Bu durum ne zaman ve nasıl sona erecek? Zamanla bu kapalı mekânın yakın bir gelecekte, Büyük Birader'in (Big Brother) mutlak hakimiyet kurduğu bir dönemde geçtiği anlaşılır ve bu karantinanın sebebinin salt tıbbi olmadığını düşündürür.

Karakterler :

Dom
Pat
Max
Sam/Kim

Cinsiyetlerin bir önemi yoktur ve tüm karakterlerin androjen hatta tek tip bir görünüme sahip olması bu oyunun önemli bir özelliğidir. Oyuncular, oyun sırasında rollerini değiştirebilirler; her bir rol, belirli bir kostümle sembolize edilir (mavi, pembe veya yeşil hasta önlükleri; beyaz hemşire önlüğü; siyah Mao ceketi). Bu versiyonda, Dom ve Max erkek, Pat ve Sam/Kim kadın olarak oynanacaktır.

Perde 1

Sahne tamamen boş kalabilir, sadece bir ya da iki sandalye olabilir. Dom, emin olmayan bir adımla sahneye girer. Üzerinde hastane hastalarının giydiği türden mavi, pembe ya da yeşil bir önlük vardır. Etrafına şaşkın bir ifadeyle bakar ve seyircilerin varlığını fark edince büyük bir şaşkınlıkla irkilir. Onları endişeli bir yüz ifadesiyle incelemek için yaklaşır. Aynı kıyafeti giymiş olan Pat, onun arkasından gelir.

Pat – Merhaba.

Dom şaşkınlıkla irkilir, arkasını döner ve Pat'i görür.

Dom – Beni korkuttunuz...

Pat – Üzgünüm... Demek siz de...?

Dom – Evet...

Bir anlık mahcubiyet.

Pat – Daha önce karşılaştık mı acaba?

Dom – Sanırım aynı vagondaydık.

Pat – 13 numaralı vagon, değil mi? Bunun bir ilgisi var mıdır acaba?

Dom – İlgisi mi? 13 numarayla mı diyorsunuz?

Pat – İkimizin de burada olmasıyla! Çünkü aynı vagondaydık...

Dom – Bilmiyorum. Aslında neden burada olduğumu hiç bilmiyorum.

Pat – Ben de. Hiçbir şey anlamıyorum. Trendeyken iki görevli gelip beni takip etmemi istedi...

Dom – Polis olduklarından emin misiniz?

Pat – Öyle sanıyorum, evet... Maske takıyorlardı. Ama böyle bir maske değil... Hani hastanedekiler gibi. Ambulansa bindirdiler ve...

Dom – Ambulans mı, emin misiniz? Çünkü eğer polisse...

Pat – Şey... Belki de minibüstü.

Dom – Polis ambulansı gibi bir şey.

Pat – Aynen öyle... Beni buraya kadar getirdiler ve beklememi söylediler. Siz?

Dom – Aynı şey... Yani size de bir şey söylemediler.

Pat – Beklememi söylediler.

Dom – Ve başka bir şey duymadınız mı?

Pat – Hayır... *(Bir süre sessizlik.)* Galiba “karantina” kelimesi geçti.

Dom – Öyle mi?

Pat – Siz de mi duydunuz?

Dom – Pek değil...

Pat – Ama en olası şey bu, değil mi?

Dom – Karantina, evet... Başka ne olabilir ki?

Pat – Maskeleri açıklar bu durum.

Dom – Evet... Peki şimdi ne yapacağız?

Pat – Bekleyeceğiz... Bize beklememizi söylediler, değil mi?

Bir süre sessizlik.

Dom – Karantina... Eğer gerçekten kırk gün sürerse... Umarım bize biraz açıklama yaparlar.

Pat – Karantina deniyor ama... Her zaman o kadar uzun sürmez. Hastalığa bağlı.

Dom – Bunun bir hastalık olduğunu mu düşünüyorsunuz?

Pat – Başka ne olabilir ki? Bizi karantinaya aldıklarına göre...

Dom – Evet... Bir virüs olmalı.

Pat – Çok bulaşıcıdır herhalde.

Dom – Evet... muhtemelen.

Pat – Hiçbir semptom hissetmiyorum, ya siz?

Dom – Hayır, ben de hissetmiyorum.

Pat – Gerçi... Bu hasta olmadığımız anlamına gelmez. Kuluçka süresine bağlıdır.

Dom – Doktor musunuz?

Pat – Ordonatörüm.

Dom – Ordonatör mü?

Pat – Eskiden informatikçi derlerdi galiba.

Dom – Anladım... Yani virüslerden anlıyorsunuz...

Pat – Daha çok üç çocuğum var... Ya siz?

Dom – Çocuğum yok.

Pat – Hayır, şunu demek istedim... Siz de doktor değilsiniz, değil mi?

Dom – Eğitimciyim.

Pat – Eğitimci...

Dom – Eskiden öğretmen derlerdi galiba. Yarın... belki eğitici derler.

Pat – Anladım...

Dom – Öyle mi? Ne anladınız bakalım?

Pat – Şey, demek istediğim... Virüsler hakkında benden bile az şey biliyor gibisiniz...

Bir süre sessizlik.

Dom – Peki, kuluçka süresi virüse göre değişiyor mu?

Pat – Kesinlikle... Bazen ilk belirtiler bulaşmadan bir hafta sonra ortaya çıkar. Bazen daha az, bazen daha fazla.

Dom – Doktor olmadığınız halde salgınların yayılımı hakkında bayağı bilginiz var gibi görünüyor.

Pat – Söyledim ya, üç çocuğum var. Biri hastalanınca, birkaç gün içinde diğer ikisinin de hasta olmaması nadir bir durum.

Dom – Ama biz hasta değiliz!

Pat – Belki de kendimiz hasta olmadan önce bulaşıcı hale gelmişizdir.

Dom – Evet... Eğer gerçekten virüs taşıyorsak.

Pat – Muhtemelen bu yüzden karantinadayız... Ama, yakında bize her şeyi açıklarlar.

Dom – Evet, kesinlikle...

Max, aynı kıyafetle sahneye girer.

Dom – Ah... Ne kadar çok deli...

Pat – Ne kadar çok deli?

Dom – Eski bir deyim... Ne kadar çok deli, o kadar eğlence... Neyse, boş verin...

Pat – Beyefendi belki bize bir şeyler anlatabilir.

Max, oldukça şaşkın bir halde seyircilere doğru ilerler.

Dom – Bundan pek emin değilim. Pek sağlıklı birine benzemiyor.

Pat – Merhaba.

Max – Ah, merhaba... Ben de yeni geldim...

Dom – Bizim yeni geldiğimizi nereden biliyorsunuz?

Max – Pardon?

Dom – Siz “ben de yeni geldim” dediniz. Bizim de yeni geldiğimizi nereden biliyorsunuz? Belki haftalardır buradayız...

Max – Siz haftalardır buradasınız?

Pat – Hayır, biz de yeni geldik.

Max – Ha... Demek ki aynen benim gibi. Zaten dediğim de buydu.

Pat – Evet...

Max – Peki, neden burada olduğumuzu biliyor musunuz?

Dom – Aslında bunu size soracaktık...

Max – Hiç bilmiyorum... Beni trenden iner inmez aldılar, hiçbir açıklama yapmadılar. Benim de işim gücüm var!

Pat – Benim de öyle... Üç çocuğum beni evde bekliyor. Kocamı saymıyorum bile. Ya siz?

Max – Evli değilim. Sadece annemi hastanede görmek için güneyde kısa bir ziyaret yapmıştım.

Dom – Anneniz de mi hasta?

Max – Kalça kemiğini kırdı.

Pat – Neyse ki bu bulaşıcı değil...

Max – Evet, ama kim ödeyecek benim kaybımı? Haftanın sonuna kadar iki şantiye bitirmem gerekiyor...

Pat – Belki bir tazminat verirler. Siz esnaf mısınız?

Max – Tesisatçiyim.

Dom – Aradığınızda asla bulamadığınız o kişilerden biri, yani...

Max – Pardon?

Dom – Yok, bir şey değil...

Pat – Tesisatçı... Bu kelimeyi daha önce duymuştum ama tam olarak ne anlama geldiğini unuttum.

Dom – Artık tamirci deniyor.

Pat – Ha, evet...

Dom – Beyefendi uzman bir tamirci. Borular, su tesisatları, musluklar tamir eder... Eskiden “tesisatçı” derdik.

Max – Aynen öyle.

Dom – Yani, sizin de neden burada olduğumuzu bilmediğinizi anlıyorum?

Pat – Çünkü siz buraya kapatıldığımızı mı düşünüyorsunuz?

Dom – Kapalı mıyız değil miyiz bilmem, ama eğer karantinadaysak dışarı çıkmamıza izin yok, değil mi?

Max – Yani karantinada olduğumuzu mu düşünüyorsunuz?

Dom – Hanımefendiye göre – kendisi büyük bir uzmanmış – bir virüs taşıyıcısıyız ve bulaşıcıyız. Bu yüzden bizi izole ettiler.

Max – Bir virüs mü? Hangi virüs?

Pat – O... Muhtemelen bilinmeyen bir virüs. Eğer bilinen bir şey olsaydı, aşısı olurdu ve bizi karantinaya almazlardı.

Max – Peki... Ama neden biz? Bunun sebebini biliyor musunuz?

Pat – Hasta biriyle farkında olmadan temas etmiş olmalıyız... Az önce annenizi hastanede ziyaret ettiğinizi söylemişsiniz, değil mi?

Max – Kırık bir kemik için!

Pat – Evet... Ama hastaneler virüs kaynar, öyle değil mi? Herkes bilir bunu...

Max – Şimdi bir de bu benim suçum oldu, öyle mi?

Dom – Sakin olun, dostum. Kimse sizi suçlamıyor.

Pat – Ayrıca burada haftalarca kapalı kalacaksak, dayanışma içinde olmamız daha iyi olur.

Max – Haftalarca mı tutacaklar bizi diyorsunuz?

Pat – Kim bilir... Şu an hiçbir şey bilmiyoruz.

Bir süre sessizlik.

Max – Peki, siz iyisiniz, değil mi?

Pat – İyiyim... Doğrudan evime gidip çocuklarımı ve eşimi görmeyi tercih ederdim, ama işte...

Max – Hayır, onu demiyorum. Yani... Kendinizi hasta gibi hissediyor musunuz?

Pat (*kırgın bir ifadeyle*) – Şimdilik hayır.

Max – Ya siz?

Dom – İyiyim. Ama... sağlığımı düşündüğünüz için teşekkür ederim.

Max – Ben de... Gayet iyiyim.

Dom – Çok güzel... Adınıza sevindik...

Max, tekrar etrafına bakar.

Max – Burası neresi biliyor musunuz?

Dom – Hayır... Bizi buraya getiren cenaze aracından bir şey görünmüyordu. Perdeler kapalıydı.

Max – Cenaze aracı mı? Emin misiniz?

Dom – Öyle mi dedim? Hayır, tabii ki sağlık aracı demek istedim.

Pat – Sadece on beş dakika kadar yol aldık. Tren garına çok uzak olmamalıyız...

Max – Evet... Ama burası bir hastane değil.

Pat – Hayır... Ama şimdilik hasta olmadığımız için olabilir.

Max – Çok tuhaf... Burası ne ki? (*Sahne etrafında dolaşır ve birden seyircileri fark edince durur.*) Peki, şunlar kim?

Pat – Şunlar mı? Kimden bahsediyorsunuz?

Max (*seyircileri işaret ederek*) – Şunlar!

Pat, *gözlerini kısarak yaklaşır.*

Pat – Hiçbir şey göremiyorum... Şu ışıklar... Kör ediyor insanı...

Max – Orada! Bize bakan şu insanlar!

Pat (*seyircileri fark eder*) – Hayır... Bu da ne böyle...? (*Dom'a*) Siz gördünüz mü?

Dom – Evet... İçeri girer girmez gördüm.

Pat – Söyleseydiniz ya!

Dom – Ne?

Pat – Bizi izlediklerini! Dinlediklerini!

Dom – Aklımdan çıktı... Ne değişirdi ki? Yanlış bir şey yapmadık, değil mi? Yanlış bir şey de söylemedik...

Pat – Umarım...

Max – Ben hiçbir şey söylemedim zaten.

Pat – Bu bir kabus...

Max – Sizce bizi duyuyorlar mı?

Dom – Sanırım burada olmalarının sebebi bu.

Max – Dinlemek mi?

Pat – En azından bizi gözlemlemek için. Çünkü gözlem altındayız. Hastalığın nasıl gelişeceğini görmek için...

Max – Garip. Biz onları duymuyoruz.

Dom – Belki de konuşmuyorlardır.

Pat – Ya da bir camın arkasındalar.

Max – Bir cam mı?

Pat – Hani sorgu odalarındaki gibi... (*Projeksiyon ışıklarından gözlerini kısarak*) Ve gözlerimize doğrultulmuş bu ışıklarla...

Dom – Daha önce bir sorgu odasında bulunmadım. En azından bugüne kadar...

Pat – Ama bilirsiniz ya... Doğru tarafta olunca insanları görebiliyorsunuz, ama onlar sizi göremiyor.

Max – İnsanlar mı?

Pat – Şüpheliler!

Max – Ama burada onları görebiliyoruz.

Dom – Şundan eminim ki, eğer bir gün sorgu odasına düşersem, doğru tarafta olmayacağım kesin.

Max – Doğru taraf mı? Sizce o hangi taraf?

Dom – Camın doğru tarafı! Yani görebildiğiniz ama görünmediğiniz taraf...

Max – Yani, diyorsunuz ki, sorguya alınacak olanlar onlar... Biz de onları izlemek için buradayız.

Pat – Haklısınız, bu mantıklı değil. Polis değiliz ki biz...

Dom – Öyle diyorsanız...

Pat – Pardon?

Dom – Sorgu odaları hakkında da bir hayli bilginiz var gibi...

Pat – Ne demek istiyorsunuz?

Dom – Bilmiyorum... Virüsler hakkında her şeyi biliyorsunuz neredeyse... Sorgu odalarının nasıl görüldüğünü biliyorsunuz. Bizi buraya gönderenlerden biri siz olmayasınız?

Pat – Onlar mı? Anlamıyorum...

Max – Belki de bir ajan olabilirsiniz. Sanırım beyefendi bunu ima etmeye çalışıyor. Casus, daha doğrusu...

Pat – Bence hepimiz yavaş yavaş çıldırıyoruz. Bu insanlar muhtemelen doktor. Buradalar çünkü hastalığımızın nasıl ilerlediğini gözlemlemek istiyorlar, bulaşmadan.

Max – En iyisi yokmuşlar gibi davranalım.

Dom – Evet, öyle yapalım... Hiçbir şey olmamış gibi... Bir laboratuvar da kobay olmadığımızı varsayalım. Günlerce, gecelerce bizi izleyen yüzlerce uzmanın nasıl ve ne kadar sürede öleceğimizi görmeye çalışmadığını düşünelim.

Sam, aynı kıyafeti giymiş olarak onların arkasından gelir.

Sam – Merhaba...

Pat – Hanımefendi belki bize bilgi verebilir... Merhaba hanımefendi, doktor musunuz?

Sam – Ben bir bilgi aktarıcıyım.

Pat – Bilgi aktarıcı mı?

Dom – Eskiden gazeteci derlerdi galiba.

Max – Ah... Yani bizim gibisiniz.

Sam – Hepiniz bilgi aktarıcı mısınız?

Max – Hayır... Demek istediğim, bizim gibisiniz... Neden buraya getirildiğimizi bilmiyorsunuz.

Sam – Üzgünüm, hiçbir fikrim yok. Sadece trenden iner inmez...

Dom – Evet, tamam, biliyoruz zaten...

Sam – Sorunuza cevap veriyorum... Biliyorsanız neden soruyorsunuz?

Max – Ama hiçbir şey bilmiyoruz, daha yeni söyledik size!

Sam – Sinirlenmenize gerek yok.

Max – Haklısınız, özür dilerim.

Sam – Neyse, trenden iniyordum ve... polisler beni buraya getirdi. Başka hiçbir bilgim yok. Neden gözaltına alındığımızı anlamış değilim.

Dom – Gözaltı mı dediler size?

Sam – Hayır, açıkça söylemediler, ama...

Pat – Ben daha çok karantina kelimesini duydum. En azından öyle anladım.

Dom – Bu da pek yardımcı olmadı...

Sam – Eğer bizi gözaltına aldılarsa, mutlaka bir sebebi vardır.

Dom – Şimdi gözaltında mı olduk yani?

Sam – Üzgünüm... Gözaltı demek istemedim, gözlem altında demek istedim...

Pat, sesi biraz alçaltarak seyircileri işaret eder.

Pat – Yani siz de bize bakan şu insanların kim olduğunu bilmiyorsunuz?

Sam, seyircileri fark eder ama şaşkınlık göstermeden.

Sam – Hayır...

Max – Yani siz de o trende miydiniz?

Sam – 13 numaralı vagon. 40 numaralı koltuk. Peki ya siz?

Pat – 42.

Max – 41.

Dom – 43.

Sam – O zaman yan yana oturuyormuşuz.

Pat – Ya da karşı karşıya.

Sam – Bu, aynı kişiden bulaşmış olabileceğimizi açıklayabilir... Ama kimden?

Sam, diğerlerine şüpheli bir bakış atar. Genel bir kafa karışıklığı hâkimdir.

Pat – Şu kıyafetlerle hâlimize bakın. Kendimi tımarhanede gibi hissediyorum...

Max – Ama delilik bulaşıcı değildir ki... Öyle değil mi?

Sam – Yine de fiziksel temastan kaçınalım.

Dom – Aa, çünkü fiziksel temas mı planlıyordunuz?

Pat – Öksürmekten de kaçınalım. Ya da en azından ağzımızı kapatalım.

Dom – Eğer bulaşıcıysak, neden bize maske vermediler o zaman?

Pat – Muhtemelen aramızda buna gerek olmadığını düşünüyorlar. Eğer zaten hepimiz... mahkûmsak...

Sam – Mahkûm mu?

Pat – Üzgünüm, demek istediğim, bulaşmışsak.

Max – O zaman öksürmeden önce ağzımızı kapatmamızın bir anlamı yok.

Dom – Ve o zaman birbirimize dokunabiliriz de, değil mi?

Sam – En azından birbirimizi tanıtalım, önce. (*Elini Dom'a uzatarak*) Sam.

Dom, kısa bir tereddüitten sonra Sam'in elini sıkar.

Dom – Dom.

Aynı ritüel diğerleriyle de tekrarlanır.

Pat – Pat.

Max – Max.

Hepsi el sıkışır, biraz tedirgin bir şekilde. Bir anda bir hoparlörden cızırtı duyulur ve bir ses duyulur.

Ses – Herkese merhaba. Bizi duyabiliyor musunuz?

Bir süre tereddüt.

Sam – Duyuyoruz. Beş üzerinden beş.

Dom – Yani beş üzerinden dört....

Ses – Öncelikle, hepimizden özür dileriz. Bu durum, hepimizin karşı karşıya olduğu kriz nedeniyle gerekli hale geldi. Acil bir durumda tepki vermek zorunda kaldık. Ve neden bu karantina alanına alındığınızı açıkça açıklamaya vakit bulamadık... Daha doğrusu, dış dünya ile temasınızı önlemek için sizi burada tuttuk.

Pat – Peki, bu sağlık krizinin tam olarak ne olduğunu öğrenebilir miyiz?

Ses – Hoparlör aracılığıyla bunu açıklamak biraz zor. Ama endişelenmeyin. Çok yakında yanınıza geleceğiz. Bu arada, hiçbir şeyden mahrum kalmamanız için gereken her şeyi sağladık. Girişte dolaplar ve iyi dolu bir buzdolabı var; ihtiyaçlarınızı karşılamana yardımcı olacak. Ayrıca bir koridora açılan bir kapı var. Bu koridor, her biri bir banyo ve minibar içeren odalara açılıyor. Basit bir düzen ama her şey var...

Dom – Her şey mi?

Ses – Hatta langırt masası bile var.

Max – Peki en azından bu durumun ne kadar süreceğini öğrenebilir miyiz?

Pat – Kocam ve çocuklarım beni evde bekliyor. Özellikle çocuklarım...

Ses – Merak etmeyin. Aileleriniz, işverenleriniz veya müşterileriniz bilgilendirildi. Burada güzel vakit geçirmenizi dileriz. Yakında görüşmek üzere.

Hoparlör cızırdar ve sonra sessizlik olur.

Pat – Güzel vakit mi?

Dom – İşte bu kadar... Şimdi susup beklemekten başka çaremiz yok...

Sam – Bu inanılmaz...

Genel bir şaşkınlık anı.

Pat – Kocamı arayacağım. En azından haber vereyim. (*Telefonunu çıkarır.*) Ve dışarıda belki daha fazla bilgi vardır... (*Bir tuşa basar ve yüzü donar.*) Şebeke yok... Ya siz?

Dom telefonunu çıkarır.

Dom – Bende de yok.

Sam – Muhtemelen bir sinyal kesici kullanıyorlar...

Max – Ama neden?

Bir süre şaşkınlık içinde sessizlik.

Pat – Yani gerçekten dünyayla tüm bağlantımız kesildi...

Dom – Ne yapacağız peki?

Sam – Sizce ne yapabiliriz?

Bir süre sessizlik.

Max – Gidip bir şeyler yiyelim bari.

Dom – Pardon?

Max – Yemeklerin nerede olduğunu söylediler ya.

Dom – Yani, neden burada tutulduğumuzu bile bilmeden, dış dünyayla hiçbir iletişim kurma şansımız olmadan burada kapalıyız, ve sizin tek düşündüğünüz yemek yemek mi?

Max – Daha iyi bir fikriniz varsa, söyleyin.

Dom – Yok...

Max – O zaman siz ne yaparsanız yapın, ama benim karnım aç...

Max çıkar. Diğer üçü birbirine bakar.

Sam – Aslında... Ben de biraz acıktım.

Sam çıkar.

Dom – Siz ne düşünüyorsunuz?

Pat – Sonuçta... Aç kalıp kendimizi öldürmenin bir anlamı yok.

Pat çıkar. Dom, kısa bir tereddüitten sonra onu takip eder.

Karanlık.

Perde 2

Sahne aydınlanır. Dom ve Pat, kafeste dolaşan aslanlar gibi ileri geri yürürler. Max, rahat bir tavırla onları izlerken bir dilim pizza yer.

Pat – Daha önce dört kişiydik, değil mi?

Dom – Evet...

Pat – Dördüncüsü kaybolmuş...

Dom – Adı neydi, hatırlıyor musun?

Max – Kim.

Pat – Kim mi?

Dom – Sanırım Sam'di.

Max – Evet, Sam...

Dom – Ona ne olmuş olabilir ki?

Max – Belki de serbest bırakmışlardır.

Pat – Serbest mi bırakmışlar? Peki, neden bizi bırakmadılar?

Dom – Ya da... ölmüştür.

Pat – Ölmüş mü? Yani... bu hastalıktan mı?

Dom – Bilmiyorum. (*Max'e dönerek*) Siz ne düşünüyorsunuz?

Max – Evet, belki de ölmüştür.

Pat – Hiç olmazsa iştahınızı kaçırmamış bu durum...

Bir süre sessizlik.

Dom – Burada ne kadar zamandır duruyoruz?

Pat – Bir hafta olmuştur, değil mi?

Max – Tam yedi gün.

Pat – Evet, işte, dediğim gibi... Bir hafta. Kendimi çıldıracak gibi hissediyorum.

Dom – Ben de öyle.

Pat – Tam anlamıyla delirmedik belki, ama kapalıyız, o kesin.

Max – Zaten bize burada kalmamız gerektiğini söylediler.

Dom – Kim söyledi?

Max – Yetkililer. Yani, sağlık otoriteleri. Hoparlörde söylediler. Duymadınız mı?

Pat – O sadece bir hoparlörden gelen anonim bir ses...

Dom – Evet, nereden bilebiliriz ki? Belki de kaçırıldık.

Max – Polisler tarafından mı?

Pat – Belki de sahte polistlerdi. Maske takıyorlardı...

Max – Peki, bizi neden kaçırsınlar?

Dom – Ailelerimizden fidye istemek için? Ama benim ailem yok... Sanırım siz de milyarder değilsinizdir.

Pat – Sadece bir apartman dairem var. O da bankanın, kredimi elli yıl boyunca ödemediği benim değil. Bankamın beni serbest bırakmak için fidye ödeyeceğini sanmıyorum... Sırf kredimi ödemeye devam edebilmem için.

Dom – Hem, kimse bizden fidye istemedi.

Max – Bildiğim kadarıyla, en azından.

Dom – Bizi kaçıranlar, iyi birer müşteri olmadığımızı fark ettiler ve çekip gittiler. Ama bizi serbest bırakmayı unuttular...

Pat – Ya da bu bir rehine krizi. Rehine krizleri genelde çok uzun sürer. Bazen yıllarca.

Max – Rehine krizi mi?

Pat – Neden olmasın? Talepleri vardır ve yetkililere isteklerini kabul ettirmezlerse bizi öldürmekle tehdit ederler.

Max – Bu durumda işimiz zor...

Dom – Sizin mi?

Max – Hayır, demek istediğim... bizim. İşimiz zor. Yetkililer uzun zamandır teröristlerin şantajlarına boyun eğmiyor. Rehinelerin hayatı tehlikede olsa bile.

Bir süre sessizlik.

Pat – Sanırım hepimiz hayal görmeye başladık... Hayır, bu sadece basit bir karantina, hepsi bu.

Dom – Öyle mi sanıyorsunuz?

Pat – En azından buna inanmayı tercih ediyorum. Delirmemek için...

Max – Haklısınız. Her şeyi kara görmek zorunda değiliz.

Pat – Önemli olan, kimsenin hasta olmaması... Eğer gerçekten karantinadaysak, sonunda bizi dışarı bırakacaklar.

Max – Peki bize ne tür bir şey bulaşmış olabilir ki?

Dom – İlginç... Ne tür bir "şey" dediniz, "hastalık" değil.

Pat – Bir hastalıktan başka ne bulaşabilir ki?

Max – Bilmiyorum... Öyle söyledim işte... Siz ne düşünüyorsunuz?

Dom – Hiçbir şey. Hiçbir şey düşünmüyorum. Ve düşünseydim bile, bunu size söylemezdim.

Pat, seyircilere döner.

Pat – Ve onlar hâlâ burada...

Max – Belki onların da buradan çıkma şansı yoktur.

Pat – Bizim gibi rehin mi tutuluyorlar?

Dom – Eğer gitmekte özgürlerse, neden hâlâ burada olduklarını gerçekten merak ediyorum.

Max – Evet... Çünkü burada pek de heyecan verici bir şey olmuyor.

Pat – Kendimi bir reality show'da gibi hissediyorum. Biz bile sıkılmaya başlayacağız...

Doktor Kim sahneye girer. Daha önce Sam'i oynayan oyuncu şimdi siyah bir Mao ceketi giymiş, televizyon sunucusu gibi bir gülümsemeye sahnede belirir.

Kim – Sevgili dostlar, merhaba!

Üçü birden şaşkınlıkla dönerler.

Pat – Bizimle aynı önlüğü giymiyor. Doktor olmalı.

Dom – İlginç... Yüzü bir yerden tanıdık geliyor.

Pat – Evet, ben de onu daha önce gördüğümü düşünüyorum.

Max – Belki bize burada ne yaptığımızı açıklar...

Dom – Nihayet!

Pat – Merhaba, Doktor. Yani... bizi serbest bırakacaklar mı?

Kim – Henüz tam olarak değil...

Dom – Önce kimsiniz ve burada neden olduğumuzu söyleyiniz.

Kim – Ben... sizin reformatorünüzüm.

Pat – Reformator mü?

Kim – Sizi tekrar forma sokmak için buradayım.

Pat – Eskiden buna sorgucu denirdi diye hatırlıyorum.

Dom – Yarın buna kurtarıcı derler belki.

Pat – Ama siz doktor musunuz?

Kim – Her halükârda bir doktora sahibim... Ben Dr. Kim'im. Ve sizi tedavi etmek için buradayım.

Dom – Bizi tedavi etmek mi?

Kim – Diyelim ki... sizi doğru yola döndürmek. İyileşme yoluna...

Pat – Peki bunu nasıl yapmayı düşünüyorsunuz?

Kim – İşte, sizi formatlayarak. Eğer hâlâ mümkünse...

Pat – Yani elinizde bir aşı yok.

Max – Bu gerçekten çok rahatlatıcı bir haber...

Pat – Ama neden bizi burada tutuyorsunuz? Artık açıklama yapma zamanı geldi.

Kim – Tehlikeli biriyle temas kurdunuz.

Max – Yani... tehlikeli bir virüs taşıyan biriyle mi?

Kim – Evet, bir bakıma. Sizin de bulaşıp bulaşmadığınızı görmek için bekliyoruz...

Dom – Ama bize hiçbir tedavi uygulanmadı!

Kim – Çünkü bu virüsün bir tedavisi yok.

Dom – Tıbbi anlamda bir tedavi mi yok diyorsunuz?

Pat – Ama bizde hiçbir semptom yok ki!

Kim – Bu, kuluçka süresi çok uzun olabilen bir enfeksiyon.

Dom – Eğer gerçekten bu virüse yakalanırsak, bizimle ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Kim – Bu konuda talimat bekliyoruz.

Dom – Kendimi hafif çizilmiş bir sabit diske sahip bir robotla konuşuyor gibi hissediyorum. Siz emin misiniz, virüsü taşıyanın siz olmadığından?

Pat – Bildiğimiz bir şey varsa, o da bir haftadır burada kapalı olduğumuz ve ailelerimizle hiçbir temasımızın olmadığı.

Dom – Telefonla bile!

Pat – Şebekeyi kesmişler. Virüsler telefondan bulaşmaz ki, değil mi?

Kim – Hangi virüs olduğuna bağlı...

Pat, seyircileri işaret eder.

Pat – Peki ya bizi izleyen bu insanlar kim?

Kim – Onlar da kobay.

Pat – Onlar da mı? Demek ki biz de kobayız.

Kim – Biz, ağır bir şekilde etkilenmiş kişilerle uzun süreli temas halinde olanların tepkilerini görmek istiyoruz. Yani, sizin gibi kişilerle.

Dom – Ama bizim onlarla hiçbir temasımız yok ki!

Kim – Evet, ama onlar sizi duyuyor. Ve sizi görüyor.

Max – Kendimi bir laboratuvarında hamster gibi hissediyorum.

Pat – Bari biraz egzersiz yapabilmemiz için bir çarkımız olsaydı.

Kim – Bu bir oyun değil, bana inanın.

Pat – Ama bu virüs tam olarak nedir?

Kim – Aslında... tam olarak bir virüs değil.

Max – Peki, o zaman ne?

Kim – Daha çok işitsel ya da görsel temasla, ya da her ikisiyle bulaşan bir şey. Bir tür taklit yoluyla.

Dom – Aa, şimdi her şey çok daha netleşti!

Kim – 13 numaralı vagondaki biri, sizin önünüzde uygunsuz, sapkın ve dolayısıyla tehlikeli bir davranışta bulundu.

Pat – Ne tür bir davranış mesela?

Kim – Gerçekten hatırlamıyor musunuz?

Pat – Hayır.

Kim – Hiçbiriniz mi?

Dom – Hayır.

Kim – Bunu anlamak için sizi burada tuttuk zaten. Bulaşıcı olmadığımızdan emin olmamız gerekiyor.

Pat – Bulaşıcı mı? Ama bir virüsten bahsetmiyorsunuz!

Kim – Tehlikeli bu davranışı başkalarına bulaştırmaktan kaçınmanız gerektiğini söylemek daha doğru olur.

Pat – Peki, bizim bulaşıcı olmadığımızdan emin olmanız ne kadar sürecek?

Kim – Bu konuda talimat bekliyoruz. Şimdilik, hatırlamaya çalışın.

Max – Neyimizi hatırlayalım?

Kim – 13 numaralı vagonda gördüğünüz ve duyduğunuz şeyleri. Bu konuda biraz daha düşünün...

Pat – Ama...

Kim – Bugünlük bu kadar. Sevgili dostlar, yakında tekrar görüşeceğiz. Bu arada, bir şeye ihtiyacınız olursa, bize bildirmekten çekinmeyin.

Pat – Size bildirmek mi? Biz burada kapalıyız ve dış dünyayla hiçbir iletişimimiz yok! Hatta oda servisiyle bile yok...

Kim – Merak etmeyin... İsteyin, size verilir. Arayın, bulacaksınız.

Dom – Kapıyı çalın, açılacaktır mı?

Kim, sahneden çıkar.

Pat – Hatırlamak...

Max – Siz bir şey hatırlıyor musunuz?

Dom – Hayır... Ya siz?

Pat – Ben de hatırlamıyorum...

Dom – Ve hatırlasaydık bile, kimseye söylemezdik, değil mi?

Max – Neden?

Pat (*seyircileri işaret ederek*) – Dinlendiğimizi unutmayın.

Dom – Bunu unutmamız pek mümkün değil.

Max – Dinlenmek... sapkın davranışları engellemez mi?

Dom – Sapkın davranış ne demek peki?

Pat – Ne ile kıyaslandığında sapkın?

Max – İşte bunu... bilmiyoruz.

Pat – Artık hiçbir şey bilmiyoruz.

Dom – Bir zamanlar biliyorduk ama... unuttuk.

Bir süre sessizlik.

Max – Bütün bunlar beni acıktırdı. Sizi acıktırmadı mı?

Max, çıkar.

Pat – Tek düşündüğü yemek yemek...

Dom – Acaba bu herif bizi gözetlemek için mi burada?

Pat – Zaten gözetim altındayız, değil mi?

Dom – Diyelim ki, bizi içeriden gözetlemek için.

Pat – Bir casus mu? O zaman herhangi birimiz olabiliriz.

Dom – Evet... Neden ben olmayayım?

Pat – Sizin onların tarafında olduğunuzu düşünmüyorum.

Dom – Belki de siz casussunuz. Ve beni konuşturmaya çalışıyorsunuz.

Pat – Öyleyse pek başarılı olduğum söylenemez. Hiçbir şey söylemiyorsunuz.

Dom – Sadece temkinliyim, hepsi bu...

Pat – O zaman ben konuşacağım.

Dom – Keyfiniz bilir.

Pat – Hiçbir şey hatırlamadığımı söyledim, ama... bu tam olarak doğru değil.

Dom – Gerçekten mi?

Pat – Bir şey hatırlıyorum.

Dom – Dinliyorum... (*Seyircileri işaret ederek*) Hepimiz sizi dinliyoruz...

Pat – Trende, yanımızda oturan çifti hatırlıyorum.

Dom – Öyle mi?

Pat – Adam kadına bir hikâye anlatıyordu.

Dom – Bir hikâye mi?

Pat – Evet, deli saçması bir hikâye.

Dom – Merak ettim doğrusu.

Pat – Bir deli bir ayna bulmuş. Aynaya bakmış, kendi yüzünü görmüş ve şöyle demiş: “Bu aptalın yüzü bir yerden tanıdık geliyor.” Bir diğeri aynayı almış, ona bakmış ve cevap vermiş: “Tabii ki tanıdık, o aptal benim!”

Dom – Ve bu, sizce bir deli hikâyesi mi?

Pat – En azından, yalnızca bir deli böyle anlamsız bir hikâye anlatabilir. Hep böyle öğretilmedi mi bize?

Dom – Evet...

Pat – Ve bu hikâyeyi, ben anlatmadan önce zaten biliyordunuz.

Dom – Belki...

Pat – Çünkü siz de benim gibi, bu hikâyeyi o vagonda duydunuz.

Dom – Diyelim ki evet, peki ne olmuş?

Pat – Kadının yüzü birden... garip bir şekilde buruştu. Baştan ayağa spazmlarla sarsıldı. Ağzını açtı ve garip bir çığlık çıkardı.

Dom – Çığlık mı? Ne tür bir çığlık?

Pat – Ah, ah, ah!

Dom – Ah, ah, ah mı?

Pat – Ah, ah, ah!

Pat, histerik bir şekilde gülmeye başlar.

Dom – Daha sessiz olun, lütfen... Peki, sonra?

Pat – Acı çekiyor gibi görünmüyordu. Adam ona baktı ve aynı belirtileri göstermeye başladı.

Dom – Demek ki bulaşıcı... Sonra ne oldu?

Pat – Polisler geldi ve ikisini de götürdüler.

Dom – Anladım...

Pat – Tabii ki anladınız. Çünkü siz de oradaydınız, benim gibi.

Dom – Hiçbir şey hatırlamıyorum...

Pat – Casus değilim. Bana güvenebilirsiniz.

Bir süre sessizlik. Dom, Pat'i sahnenin arkasına, seyircilerden uzağa götürür.

Dom – Buna gülme deniyor.

Pat – Efendim?

Dom – Az önce tarif ettiğiniz bulaşıcı hastalığın adı. Gülme.

Pat – Gülme mi? Bu da ne?

Dom – Sağlık otoritelerinin neredeyse tamamen ortadan kaldırmayı başardığı bir hastalık. Tamamen değil tabii, gördüğünüz gibi.

Pat – Ama bu hastalık neydi ki?

Dom – İnsanlık kadar eski bir durum. Belirtileri nispeten hafifti ama düzensiz davranışlara neden oluyordu. Sapkın, dedikleri gibi...

Pat – Ama size aynı hikâyeyi anlattım, siz gülmediniz.

Dom – İkinci kez anlatıldığında, pek komik olmaz. Ayrıca artık gülmeye alışık değiliz. Neyin komik olduğunu bile bilmiyoruz.

Pat – Komik mi?

Dom – Komik. Ya da güldürücü. Gülmeyi tetikleyen şey. Artık gülmeyi bilmiyoruz.

Pat – Peki ya siz? Hiç... gülüyor musunuz?

Dom – Gizlice mi diyorsunuz? Çünkü aksi takdirde... Gülenlerin başına ne geldiğini gördünüz.

Pat – E sonra?

Dom, ona doğru yaklaşır ve alçak sesle konuşur.

Dom – Bir grubun üyesiyim.

Pat – Terörist bir grup mu?

Dom – Evet, öyle diyebilirsiniz. Gizli toplantılar düzenliyoruz. Komik hikâyeler anlatıyoruz ve gülüyoruz. Tabii, deniyoruz...

Pat – Deli hikâyeleri mi?

Dom – Otoritelerle alay etmek için deli olmak mı gerekir? Ya da... Yüce Rehber ile?

Pat – Ama otoriteleri eleştirmek yasak, değil mi? Yüce Rehber'e saygısızlık etmek de küfür sayılır.

Dom – Eskiden küfür etmek serbestti.

Pat – Bunu nasıl biliyorsunuz?

Dom – Kitaplar bulduk.

Pat – Kitaplar mı?

Dom – Ve gazeteler de.

Pat – Gazete ne?

Dom – Tablet gibi, ama karakterler siyah mürekkeple kağıda basılıyor.

Pat – Paketlerin üzerindeki gibi mi?

Dom – Ve ağda paylaşılmadığı için kontrol edilmesi imkânsız.

Pat – Tabii ki yasaktır.

Dom – Bir zamanlar yasak değildi... Başka bir dönemdi.

Pat – Hatırlamıyorum.

Dom – Herkesin unuttuğu bir dönem. Otoriteler bunu sağlamak için her şeyi yaptı. Özellikle kitapları yakarak.

Pat – Gülme...

Dom – İnsan olmanın özelliğiymiş, derler. Sosyal hayvanlardan, arılar, karıncalar ya da termitlerden ayıran şey...

Pat – Bize kalan zekâmız...

Dom – Ama ne kadar süre daha... Öğretmenler eğitimci oldu. Politikacılar reformcular. Bilişimciler ordonatör oldu, ve neredeyse bilgisayar...

Max geri döner. İkisi konuşmayı bırakır ve kayıtsız bir ifade takınırlar.

Pat – İyi yedin mi?

Dom – Güzel miydi?

Max – Harikaydı.

Pat – Bugün ne vardı?

Max – Pizza.

Dom – Yine mi?

Pat – Ne kadar süre burada kapalı kalıp pizza yemeye devam edeceğiz?

Max – Ben pizzayı seviyorum.

Dom – Peki ya kaçmaya ne dersiniz?

Max – Kaçmak mı? Ama bu yasak, değil mi?

Dom – Tabii ki... Şaka yapıyordum.

Max – Tabii ki yasak. Hem dışarıdakilere bulaştırma riskimiz olurdu.

Dom – Özellikle şu seyircilere. Pek gülüyor gibi görünmüyorlar ama...

Max – Zaten kaçsanız da hemen yakalanırdınız.

Dom – Peki, o zaman ne yapıyoruz?

Pat – Hâlâ pizza var mı?

Max – Dondurucuda bir sürü var. Mikrodalgada ısıtmanız yeterli.

Dom – Sana eşlik ediyorum.

Dom ve Pat çıkar. Kim sahneye geri döner.

Kim – Ne oldu? Onlardan birkaç bilgi almayı başarabildin mi?

Max – Hiçbir şey... Sanırım iyi bir informateur değilim...

Kim – Ben de öyle düşünmeye başladım... Ama yine de bir fikrin vardır, değil mi?

Max – Ne?

Kim – Ne düşündüğünü soruyorum.

Max – Hiçbir şey. Bana her zaman çok düşündüğümü söylediniz, Şef. Ve bunun tehlikeli olabileceğini...

Kim – Zaten onların dosyası elimizde.

Max – Peki ya benim dosyam da var mı?

Kim – Tabii ki var! Hem de siz yazmıştınız. Kendinizi polise ihbar ederek ödülü almak için. Hatırlamıyor musunuz?

Max – Hatırlıyorum... Evet, evet... Bu bana on yıl boyunca internette rehabilitasyon sağladı. Sizin deyiminizle, doğru yola dönmek için.

Kim – Herkes sizin gibi olsa, çok daha az sorunumuz olurdu, inan bana.

Max – Bu insanların tehlikeli olduğundan emin misiniz, Şef?

Kim – Hâlâ şüphe mi ediyorsunuz?

Max – Tabii ki hayır...

Kim – Madem onlardan en ufak bir bilgi bile alamıyorsunuz, o halde yeni bir rapor hazırlayın. Kendinizle ilgili. Tüm sapkın düşüncelerinizi listeleyin. Yarın sabah masamda istiyorum.

Max – Emredersiniz, Şef.

Max, etrafına ve seyircilere doğru bakar.

Kim – Yine ne düşünüyorsunuz?

Max – Hiçbir şey düşünmüyorum, emin olun.

Kim – Bir şey düşündüğünüzü görüyorum! Söyleyin bakalım!

Max – Şey... Sadece merak ettim. Burası neresi?

Kim – Eski bir tiyatro binası.

Max – Tiyatro mu?

Kim – Eskiden insanların bir araya gelip birlikte güldükleri bir yerdi.

Max – Gülmek mi?

Kim – O zamanlar yasaldı. Her şeyle dalga geçilebilirdi. Hatta otoritelerle.

Max – Yüce Rehber’le bile mi?

Kim – Kendinle bile.

Max – Neyse ki o dönem kesin olarak sona erdi.

Kim – Evet... Bana hâlâ bir şey düşündüğünüzü söylemeyin...

Max – Gidip raporumu yazayım en iyisi.

Max çıkar. Kim, seyircilere doğru döner.

Kim – Peki, siz nasılsınız? Endişe verici belirtiler yok mu? Beklenmedik kahkahalar falan? Tamam, o zaman uslu durursanız, birazdan sizi serbest bırakırız...

Kim çıkar. Dom ve Pat geri döner.

Dom – Sizce o mu?

Pat – Kim?

Dom – Sam! Sizce bir casus mu?

Pat – Demek artık benim casus olabileceğimi düşünmüyorsunuz.

Dom – Hayır.

Bir süre sessizlik.

Pat – O çifti çok iyi hatırlıyorsunuz.

Dom – Hangi çift?

Pat – Adam kadına bir hikâye anlatıyordu, ikisi de kahkaha atıyordu.

Dom – Peki neden hatırladığımı düşünüyorsunuz?

Pat – Çünkü o çift bizdik.

Dom – Evet, belki. (*Bir süre sessizlik*) Daha önce hiç gülmemiş miydiniz?

Pat – Hayır. Bana ne olduğunu bile anlamadım. Sanki... Hiçbir şey kontrolümde değildi. Biraz da utanmıştım.

Dom – Anlıyorum. İlk seferinde hep böyle olur.

Pat – Peki ya siz? Daha önce başka kadınlarla güldünüz mü?

Dom – Evet. Başka kadınlarla. Başka erkeklerle de. Bazen bir grupla birlikte.

Pat – Bir grupla birlikte...

Dom – Ve siz? Hoşunuza gitti mi?

Pat – Bilmiyorum...

Dom – Hoşunuza gitti.

Pat – Evet...

Dom – Göreceksiniz, bir kez başlayınca vazgeçemezsiniz.

Pat – İşte bu beni korkutuyor. Ve bizi buraya kapattılar, değil mi? Bu yüzden.

Dom – Evet... Karşımızdaki o iki kişi, polis olmalıydı.

Pat – Bizi buraya getiren onlardı. Maskeliydiler, ama seslerini tanıdım.

Dom – Yani biliyordunuz.

Pat – Evet. Ama iki kişinin gülmesi onları neden bu kadar rahatsız ediyor?

Dom – Gülmenin yıkıcı bir etkisi var, bunu biliyorlar.

Pat – Yıkıcı mı? Yani sağlığa zararlı mı demek istiyorsunuz?

Dom – Sağlığa zararlı değil. Aslında tam tersine faydalı. Ama gülmek onlar için tehlikeli.

Pat – Neden?

Dom – Çünkü insan her şeyle dalga geçmeye başladığında, çok daha az saf olur ve dolayısıyla çok daha az itaatkâr. Gülmek, isyankârdır...

Pat – Peki bizimle ne yapacaklar?

Dom – Bilmiyorum. Ama bizden korkuyorlar.

Pat – Korkuyorlar mı?

Dom – Bu gülmenin bulaşıcı olmasından korkuyorlar. Ve bu salgının tüm sistemi yıkmasından. Onları da beraberinde...

Pat – Sizce bizi öldürebilirler mi?

Dom – Bunu mutlaka düşünmüşlerdir. Ama herkesi öldüremezler...

Pat – O zaman ne yapacağız?

Dom – Size bir tane daha anlatmamı ister misiniz?

Pat – Bir başka fıkra mı?

Dom – Öleceksek, en azından gülerek ölelim...

Pat – Sizi uyarıyorum, evliyim.

Dom – Rahat olun, gülmek aldatmak sayılmaz.

Pat – Dinliyorum...

Dom – Şimdi, hikâye şöyle başlıyor...

Pat – Burada kalmayalım, bence dinleniyoruz...

Dom – Haklısınız... En iyisi benim odama geçelim...

İkisi çıkar. Kim ve Max geri döner.

Max – Buyurun, şef, raporum.

Kim – Pek kalın görünmüyor... Emin misiniz hiçbir şeyi atlamadığınıza?

Max – Tamamen eminim, şef.

Kim – Peki, onlar nereye gittiler? Sakın kaçmış olmasınlar...

Max – Muhtemelen odalarındalar.

Arka plandan Dom ve Pat'in kahkahaları duyulur.

Kim – En azından artık her şey netleşti.

Max – Evet... Virüsü kapmışlar.

Kahkahalar yeniden duyulur. Kim ve Max, biraz rahatsız, biraz da şaşkın bir şekilde dinlerler.

Kim – Hiç güldünüz mü?

Max – Hayır, ya siz?

Kim – Acı verici gibi duruyor, değil mi?

Max – Bilmiyorum, size gülmediğimi söylüyorum. Beni yine tuzağa mı düşürmeye çalışıyorsunuz?

Kahkahalar yeniden yükselir.

Kim – Bu sefer başka çaremiz yok. Durumu otoriteye bildirmeliyiz...

Sahne kararır.

Perde 3

Kim, Mao ceketiyle ayakta durmaktadır. Dom, Pat ve Max oturmaktadır. Dom ve Pat, hâlâ hastalar gibi mavi, pembe ya da yeşil önlüklerini giymektedirler. Ancak Max, artık hemşire tarzında beyaz bir önlük giymiştir.

Kim – Sevgili dostlar, öncelikle davetimize icabet ettiğiniz için teşekkür ederiz.

Pat – Çok da seçeneğimiz yok...

Dom – Tutsak tutuluyoruz!

Kim, boğazını temizler ve hiçbir şey olmamış gibi devam eder.

Kim – Bu yüzden sizi bir grup terapisi için burada topladım.

Pat – Yani bir sorgulama diyorsunuz...

Kim – Biliyoruz ki, burada bulunduğunuz süre içinde iki kişi bir gülme krizine yakalandı. Bu, birinizin karantina öncesinde zaten enfekte olduğunu ve diğerinin de ondan virüsü kapıldığını kanıtlıyor.

Dom – Eğer bunu biliyorsanız, neden bu göstermelik soruşturmayı yapıyorsunuz?

Kim – Suçluların kendilerini ihbar etmesini bekliyoruz. Bu da terapinin bir parçası...

Max – Gülmek mi? Biz mi? Ne anlama geldiğini bile bilmiyoruz ki. Öyle değil mi, dostlarım?

Pat – Boş verin, anladık. Siz bir casussunuz.

Max – Ama size yemin ederim ki...

Dom – Hem de çok kötü bir casus.

Max – Peki tamam, belki bir sızmacıyım, ama casus değilim. Casuslar yanlış tarafta olanlardır. Biz doğru taraftayız, değil mi Şef?

Kim – Bay Max bir casus değil. O bir informateur.

Dom – Peki ya siz? Siz tam olarak nesiniz?

Kim – Ben sizin reformatorünüzüm.

Dom – Reformator mü?

Kim – Buradayım çünkü sizi yeniden biçimlendirmem gerekiyor.

Dom – Reformator kelimesinin orijinal anlamı bu değil.

Kim – Sözlüğe bakın, göreceksiniz!

Dom – Sözlüğü tamamen siz yeniden yazdınız. Ama eski bir ansiklopedi buldum ve tüm bu kelimelerin bir zamanlar ne anlama geldiğini biliyorum.

Kim – Artık her kelimenin anlamını tanımlamak, yalnızca Ulusun iyiliğini gözeterek Otoritenin hakkıdır.

Dom – Her şeyi yeniden yazdınız, hatta İncil’i bile! Tanrı’yı Yüce Rehber’le değiştirdiniz! Ve geçmişe dair hiçbir iz kalmaması için tüm kitapları yaktınız!

Kim – Görünüşe göre hepsini değil, çünkü birkaçını okumuş gibisiniz.

Dom – Bugün okuyabileceğimiz tek şey, sizin tamamen kontrol ettiğiniz bir ağ üzerinden bir ekrana yansıtılan şeyler.

Pat – Yani bizi yeniden biçimlendirmek istiyorsunuz... Sabit disk silip işletim sistemini yeniden yüklemek gibi mi?

Dom – Ve muhtemelen bir antivirüs de yükleyeceksiniz...

Kim – Gülmek çok bağımlılık yapar. Bir kez güldüğünüzde, tekrar gülmek için hep bir dürtü hissedersiniz.

Pat – Yani size göre gülmek bir uyuşturucu mu?

Dom – En azından hafif bir uyuşturucu.

Kim – Gülmeye bağımlılık, alkol bağımlılığı gibidir. Asla tam olarak kurtulamazsınız. Gülmekten kaçınabilirsiniz. Ama cazibesi hep orada olur.

Max – Bir kez alkolik, hep alkolik.

Kim – Ne dediğinizi iyi biliyorsunuz. Sizi on yıl boyunca bir rehabilitasyon merkezine gönderdik. Gizlice alkol içiyordunuz. Ve kendinizi polise ihbar etmişsiniz.

Max – Artık içmiyorum.

Dom – Ama çok yiyorsunuz...

Max – Peki bu terapi, biraz anonim alkolikler toplantısı gibi mi?

Kim – Aynen öyle... Bir anonim gülenler toplantısı.

Pat – Amacı da gizlice gülenleri açığa çıkarmak, değil mi?

Kim – Tam olarak.

Dom – Ve bunu nasıl yapmayı planlıyorsunuz?

Kim – Size bir hikâye anlatacağım. Komik bir hikâye, güya. Bakalım kim gülecek.

Pat – Anladım. Yani bu bir tür tarama testi.

Dom – İlginç... Ama hangi hikâyeyi anlattıysanız anlatın, kimseyi güldürebileceğinize pek ihtimal vermiyorum.

Kim – Nedenmiş o?

Dom – Çünkü gülmek için aynı fikirde olan, iyi bir ortamda bulunan insanlar gerekir.

Pat – Yani kısaca, ilk gülen kişinin rehabilitasyon kampına gönderileceğini söylüyorsunuz.

Dom – Ya da daha kötüsü, idam edilecek.

Kim – Bunu nasıl tahmin ettiniz?

Pat – Şimdiden gülmekten öldüm bile...

Kim – Peki, yine de size hikâyemi anlatacağım.

Max – Dinliyoruz sizi, Şef.

Kim – Bir deli bir ayna bulur. Aynaya bakar, kendi yüzünü görür ve der ki: “Bu aptalın yüzü bir yerden tanıdık geliyor.” Diğer aynayı alır, bakar ve cevap verir: “Tabii ki tanıdık, o aptal benim!”

Max – Bu tamamen saçma.

Kim – Zaten komik olan da bu, değil mi? En azından öyle sanıyorum.

Dom – Ama hikâyeyi anlatış biçimine bağlı.

Pat – Ve en çok da anlatan kişiye...

Kim – Öyle mi diyorsunuz?

Pat – Eğer gülerseniz öldürüleceğinizi biliyorsanız, bu pek yardımcı olmaz.

Kim – Öyle mi düşünüyorsunuz?

Pat – Evet, düşünmüyoruz.

Kim – Anladım... Öyleyse şöyle diyelim... İlk gülen kişi tokat yiyecek! Kim benimle oynamak ister?

Ötekiler sessiz kalır.

Max – Ben oynamak isterim, Şef.

Kim – Peki... Eğer gülersen kaybedersin...

Herkes bir bardak su alır ve suyu ağızlarında tutar. Sonra birbirlerinin çenesinden tutarak hareketsiz ve sessiz bir şekilde birbirlerine ciddi bir ifadeyle bakarlar. Ötekiler bu sahneyi şaşkınlıkla izler. Yavaş yavaş, Max gülümsemeye başlar ve ardından suyu karşısındakinin yüzüne püskürterek kahkaha atar. Kahkaha bulaşıcıdır ve diğerleri de gülmeye başlar.

Kim – Herkes enfekte oldu demek ki...

Dom – O bizim gibi oldu; diğerleri gibi güldü...

Kim (Max'e bakarak) – Tamam, artık siz gerçekten karantinadasınız.

Max, ciddiyetini korumaya çalışır.

Max – Emredersiniz, Şef.

Ancak, Max, gülmeye devam etmeden duramaz.

Kim – Komik mi buluyorsunuz?

Max – Hiç de değil! Yani evet, ama...

Dom – Bakın, istemediğinizde bile komik olabiliyorsunuz. Hatta belki en çok istemediğinizde...

Herkes histerik bir şekilde gülmeye devam eder. Kim, bu kahkahalardan son derece rahatsız olur ve hatta korkar.

Kim – Size gülmeyi bırakmanızı emrediyorum!

Ama diğerleri kahkahalarına engel olamaz. Kim, kulaklarını kapatır ve sahneyi hızla terk eder. Dom, Pat ve Max, yavaş yavaş gülmeyi keserler.

Dom – Peki, nasıl bir his?

Max – Gülmek mi? Bilmiyorum... Acı verici olduğunu sanıyordum. Ama aslında oldukça keyifli.

Pat – Çok keyifli...

Max – Hem de rahatlatıcı.

Dom – Ve bir zamanlar herkesin halka açık yerlerde gülmesine izin verilmişti...

Pat – Buraya nasıl geldik?

Dom – Çok uzun zaman önce başladı ama yavaş yavaş yerleşti. Önce bazı şeylere gülmek yasaklandı. Önce dine...

Max – Sonra otoritelere, tabii ki.

Dom – Ve sonra Yüce Rehber yeni bir Tanrı oldu ve her eleştiri küfür sayıldı.

Max – Alkol de yasaklandı, çünkü sarhoş olunca insanın daha kolay güldüğü biliniyor.

Dom – Otorite, başlangıçta hâlâ gülünebilecek konuların bir listesini yayımlamıştı. Yıllar geçtikçe bu liste giderek kısaldı.

Max – Sonunda, en basit çözümün gülmeyi tamamen yasaklamak olduğuna karar verdiler.

Dom – Ve böylece, her şeyden önce gülmenin yasaklanmasından, hiçbir şeye gülmenin yasaklandığı bir noktaya geldik...

Max – En sonunda, insanın kendine bile gülmesi yasaklandı.

Dom – Fakirler bile kendi sefaletlerine gülme hakkından mahrum bırakıldı.

Pat – Peki bu yasağı nasıl uyguladılar?

Dom – Otoriteler gülmeyi bir akıl hastalığı olarak ele aldı. Gülerken yakalananlar anında kapatılıyordu.

Max – Tabii ki, gülme isteği uyandırabilecek her şeyi de ortadan kaldırdılar.

Dom – Gazeteler yasaklandı, tiyatrolar kapatıldı, otosansür genelleşti...

Max – Palyaçolar, komedyenler ve oyuncular tehlikeli teröristler olarak kabul edildiler.

Dom – Gülmek, eskiden cüzzam gibi bir hastalık olarak görülüyordu. Gülerken duyulan insanlar, evlerinde diri diri duvarlarla çevrildi.

Max – Ayrıca, tüm nüfusu maske takmaya zorladılar.

Dom – Bir virüsten korunma bahanesiyle... Aslında, hiç kimsenin yüzünde bir gülümseme bile görülmesin diye yapıldı. Bu maskeler, ağızlık gibi bir şey olmuştu.

Max – Tıpkı eskiden bazı dinlerde olduğu gibi.

Dom – Ta ki Otorite tek ve mutlak din haline gelene kadar.

Max – Yavaş yavaş, kimsenin güldüğünü duymaz olduk.

Dom – Tabii, gülmeyi yasaklayarak eleştirmeyi ve protesto etmeyi de yasaklamış oldular.

Max – Artık ne toplumsal çatışmalar, ne politik tartışmalar, ne de seçimler vardı.

Dom – Zaten birçok laik ya da dini diktatörlükte olduğu gibi.

Max – Otorite bu hastalığın tamamen ortadan kaldırıldığını düşünüyordu. Ama son zamanlarda birkaç sporadik vaka yeniden ortaya çıktı. Siz de onlardan birisiniz.

Pat – Peki bizimle ne yapacaklar? Bizi öldürecekler mi?

Max – Sizi, düzelmesi imkânsız ve gülmekten vazgeçmeyen kişiler olarak görüp yok etmeden önce, deneylerde kullanmayı düşünüyorlardı.

Pat – Deneyler mi?

Max – Seyircilere temas ettiğinizde verecekleri tepkileri incelemek, hastalığın nasıl yayıldığını gözlemlemek ve gülmenin sağlıklı bir nüfusta yaratabileceği yıkımı görmek.

Pat, seyirciye doğru bakar.

Pat – Yani onları güldürmemiz mi bekleniyordu?

Dom – Sadece birkaç kötü fıkra biliyoruz...

Pat – Gülmeyi ve güldürmeyi yeniden öğrenmemiz gerekecek.

Bir süre sessizlik.

Max – Ama ya Yüce Rehber bizi terk ederse?

Dom – Bu dünyanın sonu olmaz. Daha çok bir başlangıç olur. Eğitimciler tekrar öğretmen olur. Reformcular da yeniden politikacı.

Max – Peki ya benim gibi informateur'ler? Ben hiçbir şey bilmiyorum ki! Ne olacağım?

Dom – Hiçbir şey bilmiyorsanız, her zaman oyuncu olabilirsiniz.

Karanlık.

Perde 4

Pat, endişeli bir şekilde sahnede volta atar. Seyirciye doğru yaklaşır.

Pat – Endişelenmeyin, sizi de yakında serbest bırakacaklar. En azından... öyle umuyorum.

Dom gelir.

Dom – Yeni bir haber var mı?

Pat – Hâlâ hiçbir şey. Dışarıda biraz hareketlilik duyar gibi oldum. Ama sesler çok bastırılmış.

Dom – Tiyatrolar her zaman çok iyi ses yalıtımı yapılmıştır.

Pat – Peki ya casus nerede?

Dom – Pizzaları bitirmekle meşgul...

Pat – Hâlâ burada, dünyadan kopmuş halde tutsak durumdayız. Günlerdir dışarıdan hiçbir haber almadık.

Dom – Dondurucuda yiyecek kalmadığında, açlıktan öleceğiz. Biz ki gülerken ölmeyi hayal etmiştik...

Pat – Buradan sağ çıkacağımızı düşünüyor musunuz?

Dom – Zaten karantinadan önce de ölü değil miydik?

Pat – Haklısınız. Uzun zamandır acı çektiğimiz tek gerçek hastalık kasvet.

Dom – Ve gülmek, bunun tam panzehiri olabilir.

Max geri döner.

Max – Dışarıda garip sesler duyuyorum... Siz duymuyor musunuz?

Dom – Hayır...

Üçü birlikte dikkat kesilir.

Pat – Evet, belki... Çok uzaktan geliyor...

Dom – Patlamalara benziyor, değil mi?

Max – Patlamalar mı? Olsa olsa kahkaha patlamalarıdır.

Kim sahneye geri döner. Yüzü bitkin, kıyafetleri dağınıktır. Üzerinde gülmeyi yasaklayan bir levha taşır: kırmızı çerçeveli yuvarlak bir çerçeve içinde, kırmızı bir çizgiyle üstü çizilmiş gülen bir yüz simgesi.

Max – Pek iyi görünüyorsunuz, Şef. Ne oldu size?

Kim – Durum değişti...

Max – Ve görünen o ki, iyi yönde değil.

Kim – Kime göre, neye göre...

Max – Salgın yayılıyor mu?

Kim – Ne yazık ki, artık küresel bir pandemiye dönüştü. Kontrol dışı bir kahkaha krizi. Genel bir gülme ılgınlığı. Őehirde her köşe başında kahkaha patlamaları yaşanıyor.

Max – Bu kadar ciddi mi?

Kim – Sokak köşelerinden gülmekten kırılma sesleri duyuluyor. Polis için içinden çıkamıyor, her yer kahkaha dolu. Daha beteri, birçok polis gülmekten can verdi. enelerini tutamayacak kadar gülüyorlar. Kaburgalarını atlatacak kadar gülüyorlar. Katıla katıla gülüyorlar. Akıllarını kaybetmiş gibi gülüyorlar! Yerlere kapaklanıp gülüyorlar! Gülmekten gözleri sulanıyor, ne yapacaklarını şaşıyorlar!

Max – Aa, demek ki gülmekten ağlamak da mümkün...

Kim – Daha fazla insan, daha fazla kahkaha... Dünyanın tamamı delirmiş durumda!

Dom – Yani devrim başladı...

Kim – Sistemimiz tamamen kyor. Otoriteler istifa etti ve Yüce Rehber ülkeyi terk etti.

Max – Yüce Rehber mi? Peki, nereye gitmiş?

Kim – Vatikan'dan siyasi sığınma talebinde bulundu. Orada en azından gülmekten ölme riski yok.

Pat – Peki, bizimle ne yapmayı planlıyorsunuz?

Kim – Sizi karantinada tutmanın artık bir anlamı yok. zgrsnz.

Dom – Nihayet... Merak ediyorum. Sokaklarda, toplu taşımada gülen insanlar... Ve neden olmasın, yarın sinema ve tiyatrolarda.

Kim – Ama benim hiç komiğime gitmiyor.

Pat – Haydi, bize katılın! Birlikte kahkahalar atalım!

Dom – Şunu duydunuz mu? Bir deli tüm dünyada gülmeyi yasaklamak istemiş...

Max – Ve sonunda, kendisi gülmekten boğulmuş.

Diğerleri kahkahalarla gülmeye başlar. Kim, istemsiz bir şekilde sinir krizine benzeyen bir kahkaha nöbetine tutulur. Kahkahaları kontrolsüz bir şekilde artar ve yere yığılır. Pat, onun üzerine eğilir. Pat, yerde yatan Kim'e doğru eğilir.

Pat – ld! Demek gerçekten gülmekten lebiliyormuşuz?

Max – Bu, son zamanlarda gözlemlenen bir fenomen. Otorite liderleri, kahkaha tufanına maruz kaldıklarında anında ölüyorlar.

Dom – Bu yüzden salgını ne pahasına olursa olsun durdurmak istediler.

Pat (*Max'e bakarak*) – Ama siz ölmediniz.

Max – Muhtemelen artık buna inanmadığım için...

Dom – Bir bakıma, aşılınmış gibiydiniz. Bizim gibi!

Pat – O zaman özgürüz?

Dom – Artık her şeye yeniden gülebiliyoruz!

Pat – Biz ki buraya kuş gripi ya da Tsingtaovirüsü için geldik sanıyorduk...

Max – Peki şimdi ne yapacağız?

Dom – Gülmeyi yeniden öğreneceğiz. Yaşamayı yeniden öğreneceğiz.

Pat – Bu beni biraz korkutuyor...

Dom – Bu normal. İlk başta, özgürleşen köleler özgürlükleriyle ne yapacaklarını bilemezler.

Max – Belki tekrar içki içmeye başlayabilirim?

Pat – Tabii ki! Ama belki de buna artık ihtiyacınız kalmayacak.

Max – Harika! Ama bu biraz baş döndürücü.

Dom – Evet... Biz ölmüş bir sihirbazın güvercinleriyiz.

Max – Ne demek bu?

Dom – Bir illüzyondan doğduk. Ama bizi yoktan var eden sihirbaz artık yok. Bizi yaratan illüzyonun ne olduğunu bilmiyoruz ve kanatlarımızla ne yapacağımızı da pek bilmiyoruz...

Pat – Söyledikleriniz çok güzel.

Dom – Bu bir şiir.

Pat – Şiir mi?

Dom – Bir başka yasaklanmış şey.

Pat – Başka neler vardı böyle?

Dom – Bir sürü şey! Mesela orgazm... Bunun ne olduğunu da bilmiyor musunuz?

Pat – Size söylemiştim, evliyim...

Dom – Az sonra, özelde size gösteririm... Göreceksiniz. Orgazm, aşk için neyse; gülmek zeka için, hapsizlik soğuk algınlığı için odur. Tedavi etmez ama anlık bir rahatlama sağlar.

Kim kendine gelir.

Pat – Bakın, sonunda tamamen ölmüş değil.

Max – O da artık pek inanmıyordu galiba.

Kim – Bana ne oldu?

Pat – Bir kahkaha krizi geçirdiniz. Merak etmeyin, şimdi her şey yoluna girecek.

Max – Peki ya seyirciler? Onları unutmuştuk.

Dom – Artık onları güldürme hakkımız da varken...

Max – Yapabilir miyiz, Şef?

Kim – Sonuçta bir tiyatrodayız.

Dom – O zaman yeni espriler bulmamız gerekecek.

Kim – Çünkü şu aynadaki deliler hikâyesini hâlâ anlamış değilim...

Dom – Bu aslında sembolik bir hikâye.

Kim – Sembolik mi? Bu da ne demek?

Dom – Mizah bir aynadır. Komedyenlerin, halkın kendi kusurlarını görebilmesi için tuttıkları bir ayna.

Pat – Ve hepimiz bu aynada kendimizi görebiliriz.

Dom – Hepimiz. Deliler hariç. Onlar, kendilerine yansıyan çirkin yüzü görmemek için aynayı kırmayı tercih eder.

Max – O halde gülelim!

Dom – Bu bizim özgürlüğümüz. Ve geçen yüzyıldan bir mizahçıyı alıntılacak olursak: Özgürlük, kullanılmazsa tükenir.

Pat – Hep birlikte gülelim, ama her şeye gülelim...

Max – Çünkü bugün her şeye gülemiyorsak, yarın hiçbir şeye gülemeyiz.

Max, gülmeyi yasaklayan tabelayı alır ve Kim'in kafasına geçirir. Hepsi kahkahalarla güler. Kahkahalar kaydedilmiş gülme efektleriyle desteklenebilir. Sahne kararır.

Son.

Yazar

Jean-Pierre Martinez, Fransız bir oyun yazarı ve senaristtir. 1955'te Auvers-sur-Oise (Fransa) doğmuştur. 113 komedi yazmıştır, bunların çoğu İngilizce, İspanyolca ve Portekizce'ye çevrilmiştir. Reklamcılık alanında semiyolog (göstergebilimci) olmadan önce, Jean-Pierre Martinez çeşitli rock gruplarında davulcu olarak sahneye çıkmıştır. Daha sonra televizyon programları için senaryolar yazmış ve oyun yazarlığına geri dönmüştür. Bugün, Fransa'da oyunları en çok sahnelenen çağdaş oyun yazarları arasında yer almaktadır.

Jean-Pierre Martinez'in oyunları, skeçleri ve diğer metinleri web sitesinden ücretsiz olarak indirilebilir. Ancak, herhangi bir kamuya açık temsil için yazarın web sitesindeki iletişim formu üzerinden izni gereklidir – <https://comediatheque.net/>

**Bu metin telif hakkı yasalarıyla korunmaktadır.
Telif hakkı ihlali cezai olarak araştırılacak ve maksimum 3
yıla kadar hapis ve 300.000 Euro para cezasıyla
sonuçlanabilecektir.**

© La Comédiathèque Aralık 2024
Ücretsiz olarak indirilebilen oyun
<https://comediatheque.net/>